

Memo

Onderwerp

Tweede rapportage 2025 Verbijzonderde Interne Controle

Aan

Auditcommissie

Datum

18 juni 2026

Van

Ronald Zwaan
(ControllerTeam VIC)/Pieter
van der Veen
(Concerncontroller)

Doel

Informereren

Bijlage

Beste leden van de auditcommissie,

Hierbij ontvangt u de Tweede jaar afsluitende rapportage van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) die is opgesteld door team VIC over het gehele jaar 2025.

Op hoofdlijnen geeft het inzicht in de kwaliteit van de kritische financieel georiënteerde bedrijfsprocessen en een beeld over de kwaliteit van onze administratieve organisatie en daarbij behorende beheersmaatregelen.

Ten opzichte van de Tweede rapportage 2024 Verbijzonderde Interne Controle presenteren wij u een verkorte rapportage. Daartoe zijn wij overgegaan om u nog voor het zomerreces op hoofdlijnen te informeren over de kwalificaties van de door ons gecontroleerde en beoordeelde processen. Het opstellen van een uitgebreide rapportage kost tijd. Dat leidde er vorig jaar toe dat de Memo over de Tweede rapportage 2024 na het zomerreces aan de Auditcommissie werd aangeboden. Wij hebben er nu voor gekozen om de Memo gelijktijdig te presenteren met het Accountantsverslag. De accountant steunt namelijk op de door team VIC uitgevoerde controles en audits en vergelijkt de bevindingen en uitkomsten met de eigen controles en waarnemingen. De accountant neemt kennis van de rapportages en neemt de uitkomsten, bevindingen en conclusies mee in het Accountantsverslag. In die zin is sprake van een professionele samenwerking en afstemming, waarbij zowel de accountant als team VIC onafhankelijk en objectief tot een oordeel en kwalificatie komen. Wij benadrukken dat de accountant in het Accountantsverslag expliciet de financieel relevante processen kwalificeert na kennis te hebben genomen van de rapportages van team VIC en door de processen zelf te hebben getest en beoordeeld.

De bevindingen zijn in deze memo beknopt beschreven. Daar waar de interne beheersing van de processen 'Matig' of 'Onvoldoende' scoren heeft team VIC aanvullende vervangende controlewerkzaamheden uitgevoerd om toch voldoende controlezekerheid te krijgen. Het kan zijn dat de interne beheersing onvoldoende scoort terwijl er geen fouten in de transacties zijn geconstateerd. In die gevallen geldt dat interne controles door de procesverantwoordelijke teams niet of beperkt zijn uitgevoerd dan wel niet zichtbaar zijn vastgelegd.

Wij benadrukken dat er géén onverantwoorde risico's zijn gelopen, omdat gedurende het jaar en achteraf verbetermaatregelen en herstelacties zijn getroffen. Waar sprake was van onzekerheden, fouten en hiaten in de uitvoering en interne beheersing heeft team VIC aanvullende controles uitgevoerd. In samenwerking met de procesverantwoordelijke teams zijn (controle)werkzaamheden uitgevoerd die onzekerheden hebben beperkt/weggenomen en ervoor hebben gezorgd dat geconstateerde fouten zijn hersteld. Wij blijven continue inzetten op verbetering door het actief formuleren van verbeteradviezen en het geven van trainingen Interne controle en hopen de resultaten terug te zien in de volgende VIC rapportages.

Hierna wordt in het overzicht in één oogopslag duidelijk welke kwalificatie de beoordeelde processen hebben gekregen, aangevuld met informatie of de kwalificatie van de processen ten opzichte van de vorige rapportage is gewijzigd. In de tweede *rapportage 2024* had 67% van de processen een voldoende of hoger. In de eerste *rapportage 2025* had 69% van de processen een voldoende of hoger. Dat is in deze rapportage verder verhoogd naar 78%.

Na het overzicht is een toelichting gegeven op de processen met een gewijzigde kwalificatie en de processen die een 'Onvoldoende' scoren.

Overzicht kwalificaties onderzochte processen tweede rapportage VIC 2025			
	2e rapportage 2024	1e rapportage 2025	2e rapportage 2025
1. Salarissen en declaraties (salarisadministratie)	goed	goed	goed
2. Fiscale werkkostenregeling	voldoende	voldoende	goed
3. Wet normering topinkomens	goed	goed	goed
4. Fiscale controle ZFP	redelijk	voldoende	voldoende
5. Breed Inkoopproces/crediteuren	voldoende	voldoende	voldoende
6. Aanbestedingsproces	voldoende	voldoende	voldoende
7. Leerlingenvervoer	redelijk	géén oordeel	redelijk
8. Onderwijshuisvesting	redelijk	redelijk	redelijk
9. Subsidies (verstrekt)	voldoende	goed	goed
10. Subsidieoverzicht ontvangen subsidies	voldoende	goed	goed
11. Sociaal domein	voldoende	voldoende	voldoende
12. Sociale dienst	goed	goed	goed
13. TOZO	goed	niet	goed
14. Schulddienstverlening	goed	goed	goed
15. Treasury	goed	goed	goed
16. Kwijtscheldingen	voldoende	voldoende	voldoende
17. Gemeentefonds	goed	goed	goed
18. Omgevingsvergunningen	voldoende	voldoende	goed
19. Leges algemene plaatselijke verordening	redelijk	redelijk	redelijk
20. Leges publieksbalie	redelijk	redelijk	redelijk
21. Belastingen en heffingen	redelijk	redelijk	voldoende
22. Begraafplaatsen	matig	géén oordeel	matig
23. Havengelden	voldoende	voldoende	voldoende

Overzicht kwalificaties onderzochte processen eerste rapportage VIC 2025			
	2e rapportage 2024	1e rapportage 2025	2e rapportage 2025
24. Huren en pachten	matig	géén oordeel	onvoldoende
25. Begrotingswijzigingen/begrotingsrechtmatigheid	redelijk	voldoende	voldoende
26. BTW en BTW compensatiefonds	goed	goed	goed
27. Vennootschapsbelasting	goed	goed	goed
28. Wet markt en overheid	matig	géén oordeel	matig
29. Informatie voor derden (IV3/CBS)	goed	goed	goed
30. Tussenrekeningen	voldoende	géén oordeel	voldoende
31. Debiteuren	redelijk	redelijk	voldoende
32. Memorialen	voldoende	voldoende	voldoende
33. Verzekeringen	voldoende	niet	goed
34. Gedetacheerd (uitgeleend) personeel	goed	goed	goed
35. Renseignering	voldoende	niet	voldoende
36. Functioneel Applicatiebeheer	redelijk	niet	redelijk

niet betekent (nog) niet gecontroleerd/gereviewd/beoordeeld
géén oordeel/oordeelsonthouding betekent dat het proces en of de interne controles niet konden worden gecontroleerd/beoordeeld en gekwalificeerd

Toelichting

De tussen haakjes vermelde cijfers zijn indicatief.

- Proces fiscale werkkostenregeling (vrije ruimte): de kwalificatie van het proces is gewijzigd, omdat over alle kwartalen een zorgvuldige en diepgaande interne controle is uitgevoerd naar personele uitgaven, die fiscaal tot het loon worden gerekend en ten laste van de vrije ruimte van de Werkkostenregeling zijn gebracht. De personele uitgaven hebben de fiscale vrije ruimte ter grootte van afgerond € 300.000 niet overschreden;
- Proces omgevingsvergunningen (begrote opbrengst 1,1 mln.): de kwalificatie van het proces is gewijzigd, omdat de interne beheersmaatregelen van de behandeling van aanvragen, de vergunningverlening en de bepaling van de leges goed functioneert en de interne beheersmaatregelen van het financieel administratieve gedeelte is verbeterd;

- Proces belastingen en heffingen (begrote opbrengst 25 mln.): wij wijzigen de kwalificatie, omdat de interne controles over het tweede halfjaar ten opzichte van vorig jaar en het eerste halfjaar zichtbaar in kwaliteit en omvang zijn verbeterd. Deze hogere kwalificatie is veroorzaakt door: het maken van een periodieke aansluiting en een aantal interne controles zichtbaar uit te voeren. Wij constateren dat de cijferbeoordelingen en verbandscontroles met meer diepgang zijn uitgevoerd. Ook is een periodieke gestructureerde leegstandscontrole uitgevoerd en zijn drie specifieke bestandscontroles met meer diepgang uitgevoerd;
- Proces huren en pachten (begrote opbrengst 1 mln.): wij wijzigen de kwalificatie, omdat het procesverantwoordelijke team onvoldoende personele capaciteit heeft ingezet om in 2025 een betrouwbare huren en pachten administratie te voeren. Vanaf 2025 is ook onvoldoende personele capaciteit ingezet om de nieuwe vastgoedapplicatie te implementeren en in te richten. Het procesverantwoordelijke team heeft verzuimd noodzakelijke beheersmaatregelen en interne controles uit te voeren, die de volledigheid en juistheid vaststellen van de te innen en geïnde opbrengsten huren en pachten. team VIC en team Applicatiebeheer hebben uitgebreide, diepgaande en vervangende interne controlewerkzaamheden en cijferbeoordelingen uitgevoerd om de juistheid en volledigheid van de huren en pachten opbrengsten (achteraf) te beoordelen. De vervangende werkzaamheden hebben de onzekerheid over de juistheid en volledigheid van de opbrengsten grotendeels weggenomen. Om in 2026 tot een hogere kwalificatie te komen is het noodzakelijk dat achteraf een volledigheidscntrole tussen de WOZ-administratie 2025 en de huren- en pachtenadministratie wordt uitgevoerd, gevolgd door een volledigheidscntrole tussen de WOZ-administratie 2026 en de huren- en pachtenadministratie. Dat voorkomt dat fouten doorwerken van 2025 naar 2026. Daarnaast is het noodzakelijk dat de in gebruik genomen applicatie volledig wordt geïmplementeerd en ingericht met alle noodzakelijke gegevens, zoals contracten, indexering, aansluiting met WOZ-administratie (objectenlijst) en aansluiting op de financiële administratie;
- Proces Debiteuren: de kwalificatie is gewijzigd, omdat zichtbaar verbetering is geconstateerd in de uitvoering van de noodzakelijke interne controles. De financiële applicatie biedt inmiddels toereikende (controle)overzichten om gericht nota's op financieel administratieve en fiscale aspecten te kunnen controleren. Er zijn zichtbare invorderingsmaatregelen en beheersmaatregelen getroffen. Door de inmiddels beter functionerende debiteurenmodule zijn alle noodzakelijke interne controles effectief uitgevoerd. De fiscale controle op nota's met betrekking tot btw-aspecten is in het tweede halfjaar uitgevoerd. Er is zichtbaar door medewerkers gemotiveerd en hard gewerkt om het debiteurenproces te optimaliseren;
- Proces Verzekeringen: de kwalificatie is gewijzigd, omdat polis bladen zichtbaar zijn gecontroleerd. Dat zorgt ervoor dat inzicht bestaat of de polissen juist, actueel en volledig zijn om het risico van onderverzekering te voorkomen. Daarvoor zijn inventarisaties,

volledigheidscontroles (gemeentelijk onroerend en roerend goed), inspecties en periodieke taxaties volgens de eisen van de verzekeraars noodzakelijk. Deze zijn zichtbaar geregistreerd. De externe verzekeringsdeskundige treft voorbereidingen voor de aanschaf en inrichting van een Vastgoedbeheersysteem/verzekeringssysteem. Ook onderneemt de deskundige initiatieven om het proces verder te professionaliseren, zoals het onderbrengen van het beheer van de brandverzekering bij de gebouwenbeheerder. Op deze wijze ontstaat een eerstelijns verantwoordelijkheid met ondersteuning vanuit de tweede lijn.